

Käsämän vesiosuuskunta

Toimintakertomus

Tilikausi 1.1.2023 – 31.12.2023

Hallituksen toimintakertomus 2023

Käsämän vesiosuuskunta on merkitty kaupparekisteriin 24. toukokuuta 1984, joten tilikausi 2023 oli osuuskunnan 39. toimintavuosi.

Toimintaympäristö ja markkinoiden kehitys

Toiminta-alueemme käsittää alueen Liperin Selkärannalta Polvijärven Mantilanniemeen ja Kontkalasta Honkavaaran. Osuuskunnalla on kaksi omaa pohjavedenottamoita, jotka sijaitsevat Ritukanlahdessa ja Koukelossa.

Osuuskunnan toiminta jatkui pienen kasvun merkeissä. Epävarmasta valtakunnan ja koko maailman tilanteesta johtuen uudisrakentaminen on hyvin maltillista. Itä-Suomeen investoidaan lähivuosina aikaisempaa vähemmän.

Uusien liityntöjen kysyntä oli vähäistä. Loppuasiakkaiden veden käyttö laski 16,8 % (2022: +20,3 %). Veden käytön aleneminen ei näkynyt samassa suhteessa jäteveden määrässä, sillä laskutettu kuutiomäärä aleni vain 6,1 % (2022: +6 %). Viemäriverkoston toimintahäiriöt ja niiden korjauksesta aiheutuneet kustannukset pysyivät edellisen toimintavuoden tasolla.

Vesijohtoverkoston liitettiin vuoden aikana kolme uutta asiakasta (2022: 4). Kokonaisasiakasmäärä toimintavuoden lopussa oli 524 (2022: 521).

Uusien asiakkaiden liittäminen verkostoon kasvatti runkojohtoja - m (2022: 0) ja talojohtoja 370 m (2022: 370). Toimintavuoden lopussa vesijohtoverkoston kokonaispituus oli 157,74 kilometriä (2022: 157,37).

Paineviemäriverkoston pituus kasvoi 460 metriä (2022: 460), joten viemäriverkoston kokonaismäärä oli vuoden lopussa 122,34 kilometriä (2022: 121,88). Jätevesiverkostoomme liitettiin neljä uutta asiakasta (2022: 7). Toiminta-alueellamme oli jakson päättyessä yhteensä 383 jätevesiasiakasta (2022: 379).

Veden toimitus ja jäteveden laskutus

Veden laadun ja toimintavarmuuden takaamiseksi syksyllä 2022 selvitettiin kolmannen siiviläputkikaivon rakentamismahdollisuus Ritukanlahteen. Koemittaukset osoittivat hyvää pohjavettä löytyvän nykyisen ottamomme vierestä, joten toukokuussa käynnistettiin Ramboll Oy:n kanssa hankesuunnitelman laatiminen. Hanke käsittää uuden siiviläputkikaivon rakentamisen lisäksi nykyisen ottamomme sähköjärjestelmien uusimisen, sähkön saannin varmistamisen sekä automaation ja turvallisuuden lisäämisen ottamalla.

Haimme kustannusarvioltaan yli 300.000 euron hankkeeseen syyskuussa ELY, Pohjois-Karjalan Ruokavirastolta sekä Liperin kunnalta avustusta. Vaikka päätöksiä ei maaliskuun loppuun 2024 mennessä ole tullut, olemme käynnistäneet hankkeen toteutuksen lokakuussa siiviläputkikaivon rakentamisella.

Vuoden aikana vettä pumpattiin verkostoon 131.554 m³ (2022: 137.301). Vuorokautinen pumppaus oli 360 m³ (2022: 376).

Loppuasiakkailta vettä laskutettiin 77.208 m³ (2022: 85.502). Edellä mainitun lisäksi jälleenmyyjille toimitettiin vettä 37.784 m³ (2022: 37.605) eli yhteensä 114.992 m³ (2022: 123.107). Osuuskunnan vuorokautinen veden kokonaislaskutus oli 315 m³ (2022: 337).

Jätevesimaksu laskutettiin 21.894 kuutiolta (2022: 23.304).

Jäsenistö

Vuoden aikana hyväksyttiin kaksi uutta jäsentä (2022: 10 jäsentä) ja yhdelle asiakkaalle osuusmaksu palautettiin. Jäsenmäärä oli toimintajakson lopussa 573 jäsentä (2022: 572).

Liikevaihto, investoinnit ja tulos

Osuuskunnan talous säilyi toimintavuoden aikana vakaana ja maksuvalmius hyvänä.

Liikevaihto laski edellisestä vuodesta 3,6 % ollen 213.986,19 euroa.

Toimintavuodelta tehtiin kirjanpidossa aineettoman käyttöomaisuuden, verkosto-omaisuuden sekä kaluston käyttöikään perustuvat suunnitelman mukaiset poistot, joiden määrä oli yhteensä 35.804,31 euroa (2022: 36.689,12). Taseen vastattaviin vuosien varrella kirjattu 176.260,72 euron poistoero vähennettiin kertakirjauksella eikä vararahastoon siirtoja tehty.

Vesi- ja jätevesiverkostoon tehtiin yhteensä 54.127,61 euron (2022: 87.432,34) investoinnit, joihin saatiin Liperin kunnalta avustusta 11.602,53 € (2022: 19.478,20) nettoinvestointien ollessa 42.525,08 euroa (2022: 67.954,14). Vedenottamoihin, koneisiin ja laitteisiin investoitiin yhteensä 79.044,53 euroa (2022: 10.349,86), josta 76.763,24 € on Ritukan vedenottamohankkeen keskeneräisiin kirjattuja hankintoja.

Osuuskunnalla ei ollut tilikauden päättyessä pitkäaikaisia velkoja.

Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 7.447,61 euroa (2022: 14.143,08) ja taseen loppusumma tilikauden päättyessä 2.501.966,49 euroa (2022: 2.443.176,53).

Hinnat ja taksat

Veden sekä jäteveden käyttö- ja perusmaksuihin tehtiin Liperin kunnan vesilaitoksen taksoja vastaavat tarkistukset. Liittymismaksujen hintoja tarkastettiin kustannustason nousua vastaamaan; vesi 2.500 euroa ja jätevesi 7.000 euroa lisättynä rakentamiskustannuksilla lähimmästä putkesta. Osuusmaksu oli 33,50 euroa.

Veden ja jäteveden perusmaksut sekä käyttömaksut 1.1.2023 vuoden 2022 mittarinluvusta alkaen arvonlisäveroineen olivat:

- veden perusmaksu kotitalouksilta 70,00 euroa/v (5,84 €/kk),
- jäteveden perusmaksu kotitalouksilta 90,00 euroa/v (7,50 €/kk),
- maatalouksien veden perusmaksu 85,00 €/v (7,09 €/kk),
- veden käyttömaksu 0,90 €/m³ ja
- jäteveden laskutushinta 3,00 €/m³.

Osuuskuntakokoukset

Osuuskuntakokous pidettiin 20.7.2023 osuuskunnan toimitiloissa Lipstikassa Vaiviontie 173 D 1, 83430 Käsämä. Kokoukseen osallistui 17 henkilöä, joista 14 on osuuskunnan jäseniä.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Alpo Vänskä ja sihteerinä Jaakko Hirvonen.

Kokouksessa käsiteltiin osuuskunnan sääntöjen määräämät asiat.

Hallitus

Osuuskunnan hallitukseen tilikaudella kuuluivat varsinaiset ja henkilökohtaiset varajäsenet:

Jaakko Hirvonen, puheenjohtaja (1988 - 2024*)	— Markku Nousiainen, varajäsen
Matti Karttunen, varapuheenjohtaja (2010 - 2025)	— Alpo Vänskä, varajäsen
Jari Huikuri, jäsen (2018 - 2024)	— Mikko Haukka, varajäsen
Ari Rummukainen, jäsen (2023 - 2026)	— Vesa Eronen, varajäsen
Tarja Räsänen, jäsen (2019 - 2025)	— Roger Nyqvist, varajäsen
Pekka Sorsa, jäsen (2018 - 2026)	— Tapio Mustonen, varajäsen

* Jäsenyyden alkamisvuosi ja seuraava eroavuorovuosi.

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kahdeksan kertaa.

Henkilöstö

Osuuskunnan toistuvien asioiden hoitamisessa maksuliikenteestä vastasi Jaakko Hirvonen ja verkkotietojärjestelmän, KeyAquan ylläpidosta Pekka Sorsa. Ritukanlahden ja Koukelon vedenottamoiden toimintaa valvoi osa-aikaisena Liperin kunnan palveluksessa oleva Jari Kinnunen yhdessä Pekka Sorsan kanssa. Hallinto- ja sopimusasioista vastasi Jaakko Hirvonen.

Osuuskunnan kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä vesi- ja jätevesilaskutuksen hoiti Prime Talous Oy Joensuusta. Verkoston häiriötilanteiden selvittämisestä ja tarvittaessa korjaamisesta vastasi LK-huolto Oy Liperistä hallituksen jäsenten valvomana ja avustamana. Verkoston laajennushankkeiden suunnittelusta sekä toteutuksen valvonnasta vastasi rkm Kari Pitkänen.

Toimintavuoden 2022 käyttöönotetun laskutusjärjestelmän toimintaa kehitettiin Ari Rummukaisen, Pekka Sorsan, Jaakko Hirvonen ja laskuttaja Heidi Laaninen toimesta. Tilikauden lukemalaskutuksen yhteydessä ostettiin laskutuksen lähtötietojen hankkiminen sekä tallennus Infra-Isäntä Oy:n Janne Niskaselta tekemänä. Samalla muokattiin KeyAqua - verkkotietojärjestelmän tietoja Netvisorin laskutusjärjestelmän käytön paremmin hyödynnettäväksi.

Toimintavuoden aikana maksettiin palkkoja ja palkkioita lomakorvauksineen yhteensä 14.955,13 euroa (2022: 16.576,96). Lisäksi verkostotöiden suunnittelusta ja valvonnasta maksettuja palkkoja ja palkkioita kirjattiin taseeseen 2.685,38 euroa (2022: 5.316,35 €).

Hallitustyöskentelystä ei maksettu palkkaa eikä palkkioita.

Tilintarkastus

Osuuskunnan varsinaisena tilintarkastajana toimi Tilintarkastusyhteisö JTT Audit Oy Petri Makkosen, KHT toimiessa vastuullisena tilintarkastajana.

Katsauskauden tapahtumia ja näkymiä vuodelle 2024

Uusien liityntöjen kysyntä vuodelle 2024 on ollut vähäistä. Aikaisemmin vesiliittymän hankkineet ovat kiinnostuneita nyt jätevesiliittymästä.

Uusittu laskutusjärjestelmä mahdollistaa laskutuksen toteutuksen toimintavuoden aikana. KeyAquan asiakas- ja verkostotietojen ajantasaisuus mahdollistaa laadukkaan asiakaspalvelun sekä verkostossa liikkuvan veden ja jäteveden seurannan.

Lokakuussa 2023 valmistuneen uuden siiviläputkikaivon käyttöönotto mahdollistaa veden toimituksen nykyistä laajemmalle alueelle.

Yhteiskunnan kiinnostus haja-asutusalueiden infraan ja sen häiriöttömään toimintaan on maailman tilanteen epävakaudesta johtuen lisääntynyt. Osuuskunnan varautumissuunnitelmaa päivitetään koko ajan ja osaamista pidetään riittävällä tasolla.

Osuuskunnan varautuminen kehittyä vedenottamoiden osalta etävalvonnan ja turvallisuuden osalta toimintavuoden aikana hankesuunnitelman toteuttamisen myötä.

Osuuskunta on seurannut aktiivisesti Liperin kunnan valmistelemaa hanketta osuuskuntien liittämistä tulevaisuudessa Liperin kunnan vesilaitokseen. Vaihtoehtoisena ratkaisuna on selvitetty ja käytettykin Liperiin perustetun vesi-isännöintipalveluja tarjoavan Infra-Isäntä Oy:n palveluja. Paikallisilla toimijoilla näyttää olevan toiminnassaan mietintävaihe, sillä hankkeet ovat olemassa olevasta tarpeesta huolimatta käynnistyneen varovasti.

Toiminnan lisääntyneet velvoitteet ja jatkuvasti kohoavat kustannukset aiheuttavat painetta toimitushintoihin varsinkin, jos Ritukan kehittämishanke ei saa riittävää yhteiskunnan tukea. Keskitalven kovat pakkaset aiheuttivat alkuvuodesta ennätysmäiset kustannukset jätevesiverkoston jäätyneiden muodossa.

Käyttö- ja perusmaksuja tarkistetaan 1.1.2024 alkaen Liperin kunnan vesilaitoksen uusia hintoja huomattavasti maltillisemmin.